
Taloustorstai 16.8.2018

VM:n ehdotus valtion talousarvioksi 2019

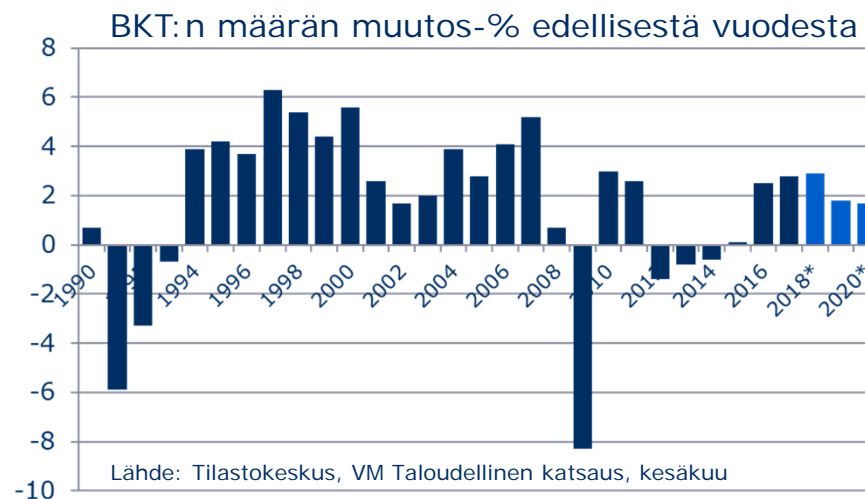
Minna Punakallio
Pääekonomisti
Kuntaliitto

*Minut löytää myös twitteristä:
@MinnaPunakallio*

Talouden tilannekuva budjettiesityksen taustalla on varsin hyvä

- BKT on vihdoinkin saavuttanut finanssikriisiä edeltäneen tason
- Suomen talouden vahva kasvu jatkuu vielä 2018, sen jälkeen talouskasvun arvioidaan hidastuvan
 - » Vienti on vakaalla kasvu-uralla
 - » Investointien kasvu hidastuu 2019
 - » Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu 2019
- Työllisyystilanne on parantunut viime kuukausina ennakoitua nopeammin. Rakenteellinen työttömyys yhä korkea.
- Uusi talousennuste 17.9.2018

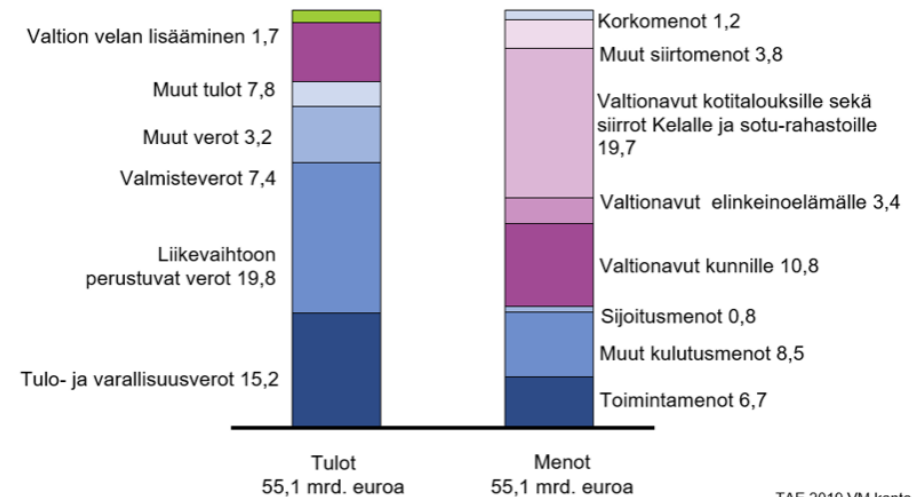
Julkinen talous vahvistunut viime vuosina

- Suhdantetilanne on vahvistanut julkista taloutta
 - » Alijäämät pienentyneet ja velkaantuminen suhteessa bruttokansantuotteeseen pienentynyt
- Julkisen talouden vahvistuminen tasaantuu vuonna 2018, mutta lähtee paranemaan jälleen 2019
- Uusi julkisen talouden ennuste 17.9.2018
 - » Veroennustekehikko julkaistiin poikkeuksellisesti jo elokuussa. Tiedot heikkoja.
- Samassa yhteydessä julkaistaan myös uusi kuntien kirjanpidon mukainen ennuste

Vuoden 2019 talousarvioehdotus on edelleen elvyttävä

- Budjettitalouden menot 55,1 mrd. €
 - » Menoja nostavat mm. eläkemenot ja sote-uudistuksen valmistelu
 - » Menoja laskevat sopeutustoimet, kärkihankkeiden päätyminen ja työttömyyssidonnaisten menojen lasku
- Budjettitalouden tulot 53,4 mrd. €
 - » Verotulot 45,7 mrd. €
- Valtionvelkaa otetaan lisää 1,7 mrd. euroa
 - » Valtionvelka nousee 2019 arviolta 109 mrd. euroon
 - » Suomen Vientiluotto Oy maksaa saamiaan jälleerahoitusluottoja valtiolle ennakkoisesti takaisin. Ilman tätä nettolainanotto olisi 3,2 mrd. €
- Muuta: työn verotus ei kiristy, kokonaisveroaste ennallaan

TAE 2019 VM kanta

VM-riihi ei tuonut talousarviovalmisteluun yllätyksiä

- Vaalivuodesta huolimatta esitys ei sisällä uusia menoesityksiä tai tuloihin vaikuttavia linjauksia
 - » Eläkeläisten veronalennus?
 - » Budjettiriihessä veropäätösten ohella esillä myös maataloustuet...
- Siitä huolimatta lisävelan määrä nousi 1,7 mrd. euroon

The screenshot shows the website for the Finnish Government Budget (Valtion talousarvioesitykset). The page is titled "Talousarvioesitys 2019" and features a prominent heading: "VALTIOVARAINMINISTERIÖN EHDOTUS VUODEN 2019 TALOUSARVIOKSI". The website includes a navigation menu with years 2019, 2018, 2017, and 2016, as well as links for "Aiemmat talousarviot" and "Ohje". A search bar is present with the text "Kirjoita hakusana" and a "Hae" button. Below the search bar, there are links for "Laajennettu haku" and "Tyhjennä". A sidebar menu titled "Sisällysluettelo" lists "VALTIOVARAINMINISTERIÖN E", "Tuloarviot", and "Määrärahat". At the bottom of the page, contact information for the Ministry of Finance is provided: "Valtiovarainministeriö PL 28 00023 VALTIONEUVOSTO puhelin 0295 16001 sähköposti valtiovarainministerio@vm.fi".

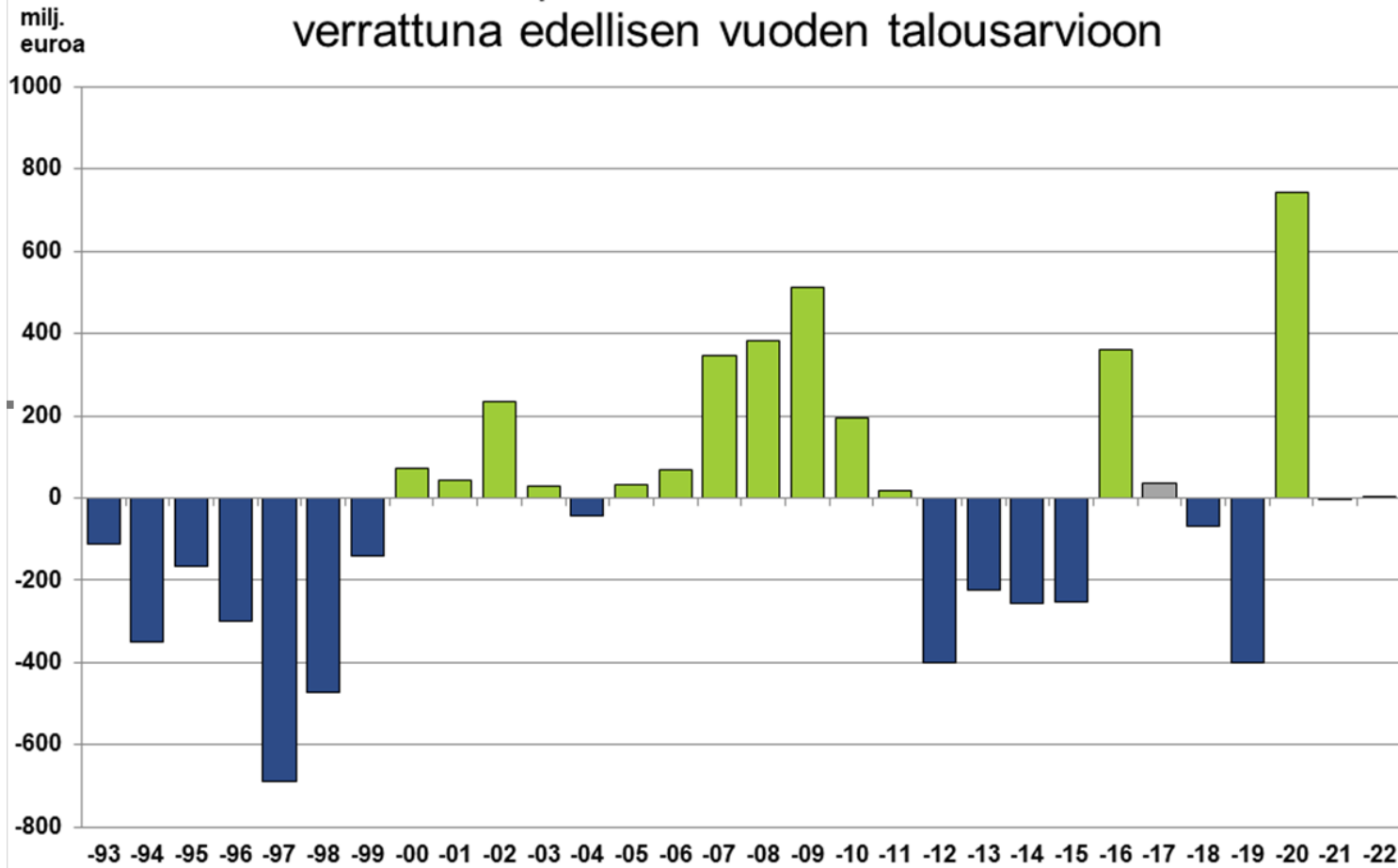
Myöskään hallituksen kuntapäätöksiin ei tullut muutoksia

- Hallitusohjelman ja kiky kuntasäästöt 2019 pysyvät voimassa (menorajoite -830 milj. €)
 - » Valtionosuuksia leikataan ennakoivasti
 - » Kuntakysely
 - » Vuodelle 2019 kohdistuu raskas peruspalvelujen indeksijäädytys
- Kuntien tehtäviä tai velvoitteita ei lisätä ja uudet velvoitteet rahoitetaan täysimääräisesti
 - » Lakimuutosten taloudellisten vaikutusten arvioinnista usein erimielisyyttä
- Kuntien tulopohjaa ei laajennettu
- Valtion veroperustemuutosten vaikutukset kompensoidaan kunnille valtionosuuksien kautta
- Ja, maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun varattiin jo JTS:ssä 213 milj. euroa vuonna 2019

Valtion vaikutuksiltaan suurimmat kuntapäätökset 2019 liittyvät valtionosuuksiin, milj. €

Kustannustenjaon tarkistus (sisältää noin 59 milj. euron ylimääräisen leikkauksen lomarahaleikkauksen vuoksi)	-216
Valtionosuusindeksin jäädytys	
VM	-183
OKM	-28
Kiky:n lisävähennys vuosityöajan pidennyksestä	-30
Mm. päivystyksen ja erikoissairaanhoidon keskittäminen, omais- ja perhehoidon kehittäminen	-33

Valtion toimenpiteiden vaikutus kuntatalouteen verrattuna edellisen vuoden talousarvioon

Lähde: Valtiovarainministeriö, JTS 23.4.2018

Kunnat huomio, yleiskatteellinen valtionosuusraha on supistumassa

- Kuntien peruspalveluiden valtionosuudesta kohdennetaan 40 miljoonaa euroa kuntien digitalisaation edistämiseen 2019. Kohde tarkentunut kunnan henkilöstö- ja taloushallintoon.
 - » Mitä todennäköisimmin tämä säästöohjelma toteutetaan avustusmenettelyllä.
- "Kannustinjärjestelmien" laajentamista valmistellaan vuosiksi 2021 ja 2022
- Lisäksi 10 milj. euroa kohdennetaan kuntien valtionosuuden harkinnanvaraiseen korottamiseen.

Mitä Kuntaliitolle jäi hampaankoloon?

- Valtionosuuksien leikkauksia jatketaan 2019. Osa leikkauksista peruttava, esim. ylimääräinen 59 milj. euron lomarahaleikkaus kustannustenjaon tarkistuksissa
- Valtionosuusjärjestelmään suunniteltavien kannustinjärjestelmien aikataulut, mittava suuruusluokka, kriteeristö ja rahoitus kuntien valtionosuusjärjestelmän sisältä huolestuttavat.
- Varhaiskasvatuksessa päädyttiin jakamaan jälleen muutaman miljoonan avustuksia, eikä kiinnitetty huomiota sektoria vaivaaviin mittaviin valtionosuusleikkauksiin, eikä laajenevien tehtävien täysimääräisiin kustannuksiin.
- Tampereen ja Turun seutujen kuntaperusteiset työllisyyskokeilut loppumassa.

Lisätietoa tulossa

<https://www.kuntaliitto.fi/asiantuntijapalvelut/talous> ja syksyn Taloustorstait

Näin talousarvion 2019 valmistelu etenee

Valtiovarainministeriö © 9.7.2018 15.58

UUTINEN

Vuoden 2019 talousarvion valmistelu alkaa valtiovarainministeriön sisäisellä budjettineuvottelulla 7. - 8. elokuuta. Hallituksen esitys vuoden 2019 talousarvioksi julkistetaan 17. syyskuuta.

Talousarvioesityksen valmistelun alustava aikataulu (muutokset mahdollisia):

ti 7.8. - ke 8.8. VM:n sisäinen budjettineuvottelu

to 9.8. VM:n ehdotus talousarvioksi lähetetään ministeriöille ja julkaistaan verkossa osoitteessa budjetti.vm.fi.
ke 15. - to 16.8. Ministeriöiden ja valtiovarainministeriön väliset talousarvioneuvottelut (aikataulu [PDF](#) 102kB ,
muutokset mahdollisia)

ti 28.8 - ke 29.8. Hallituksen talousarvioneuvottelu (budjettiriihi)

ma 17.9. Talousarvioesityksen käsittely ylimääräisessä raha-asiaivaliokunnassa ja valtioneuvoston yleisistunnossa sekä julkaisu verkossa osoitteessa budjetti.vm.fi